

هگمتانه، گروه اقتصاد و بازار – لیلا نادعلی‌فر: در جهان امروز کسب و کارهای کوچک و خانگی به عنوان یک راهکار مهم برای ایجاد اشتغال و درآمد محسوب می‌شود. مشاغل خانگی یکی از سرمایه‌های پنهان است که با حمایت از آنها می‌توان هم در زمینه اشتغال و هم در زمینه تولید در توسعه پایدار اقتصادی نقش بسزایی ایفا کرد. براساس گفته‌های کارشناسان تاکنون حدود ۳۰۰ حرفه در حوزه مشاغل خانگی توسط ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی تصویب شده است که عمدتاً در حوزه‌های صنایع دستی، فرش، کشاورزی، دامپروری، شلیات، خدمات تولیدی، صنعت و فناوری اطلاعات است. این مشاغل که روزانه در سراسر جهان تعداد آن‌ها رو به فزونی و تنوع است این امکان را فراهم می‌آورد تا افراد بتوانند در محیط خانه با استفاده از رایانه و وسایل جانبی مورد نیاز، به انجام کسب و کارهای گوناگون بپردازند. در این بین نمی‌توان از نقش روستاها به عنوان مولدان اقتصادی هر منطقه غافل ماند، امروزه با برنامه‌ریزی‌هایی که در کشور و در استان شده سعی شده است به نقش پررنگ روستاها در ایجاد مشاغل خانگی توجه بیشتری شود زیرا این امر علاوه بر ایجاد اشتغال برای ساکنان روستا و ارزآوری برای آنان باعث مهاجرت معکوس از شهرها به روستا می‌شود.

*سماواتی: طرح حمایت از مشاغل خانگی باید برای احیا ظرفیت نیروهای مستعد جویای کار فراهم شود

کارشناس امور اجتماعی استان همدان با بیان اینکه طرح ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی باید برای احیا ظرفیت نیروهای مستعد جویای کار فراهم شود می‌گوید: در کسب و کار مشاغل خانگی در محیط خانه تولید خدمت و کالا صورت می‌گیرد و عرضه، فروش و بازاریابی آن به خارج از محیط مسکونی منتقل می‌شود.

مریم سماواتی با اشاره به اینکه از ویژگی‌های طرح کسب و کار خانگی این است که محیط خانه تغییر کاربری نمی‌یابد بیان کرد: افزایش توان مهارتی شاغلان، استفاده از بازارچه‌های محلی به صورت دوره‌ای برای عرضه محصولات و ایجاد بستر مناسب فرهنگی رونق کسب و کار در حمایت از این طرح مورد توجه است.

وی با بیان اینکه مشاغل خانگی در روستاها باعث رونق اقتصاد و افزایش کارآفرینی در این مناطق خواهد شد اظهار کرد: امروزه در روستاها نیروهای جوان تحصیل کرده و جویای کار بسیاری وجود دارد که با بها دادن به آنها می‌توان در این زمینه اقدامات خوبی انجام داد.

کمتر کسی باور می‌کند مشاغل خانگی اگر فرصت توسعه پیدا کند بر بلندی افتخار تولید و اشتغال می‌ایستد و می‌تواند چرخ‌های اقتصادی تولید و ایجاد اشتغال را به صدا در آورد.

روستای کردآباد به عنوان یک روستای موفق در زمینه ایجاد کسب و کار در کشور مطرح است روستایی که هیچ بیکاری در آن وجود ندارد و مردم آن توانسته اند با کارآفرینی و خلاقیت برای خود شغلی دست و پا کنند. جالب است که در این روستا که در زمینه تهیه پوشاک فعالیت دارد خوشه صنعتی کردآباد تشکیل شده است و بسیاری از محصولات آن به استان و سایر مناطق کشور به خصوص به تهران ارسال می‌شود.

روستاهای دیگر نیز مانند کاج که در زمینه قاب سازی فعالیت دارد نمونه دیگری از کسب و کارهای کوچک و خانگی است که توانسته ارزآوری مناسبی را برای ساکنان خود به وجود آورد.

*منصوری: ارزش محصول تولیدی در پایان هر دوره پرورش رقمی نزدیک به ۸۰ میلیون تومان است.

کیوان منصوری، معلم و اهل اسدآباد است که با احداث چند استخر پرورش ماهی در کنار زمین‌های کشاورزی اش توانسته برای دو فرزند جویای کار خود، اشتغالزایی کند.

او در این باره می‌گوید: نعیم و نیما ۲ سال بود که از دانشگاه فارغ التحصیل شده بودند و دنبال شغل می‌گشتند اما موفقیتی بدست نیاوردند. به همین دلیل تصمیم گرفتیم خودمان کسب و کار جدیدی راه بیندازیم.

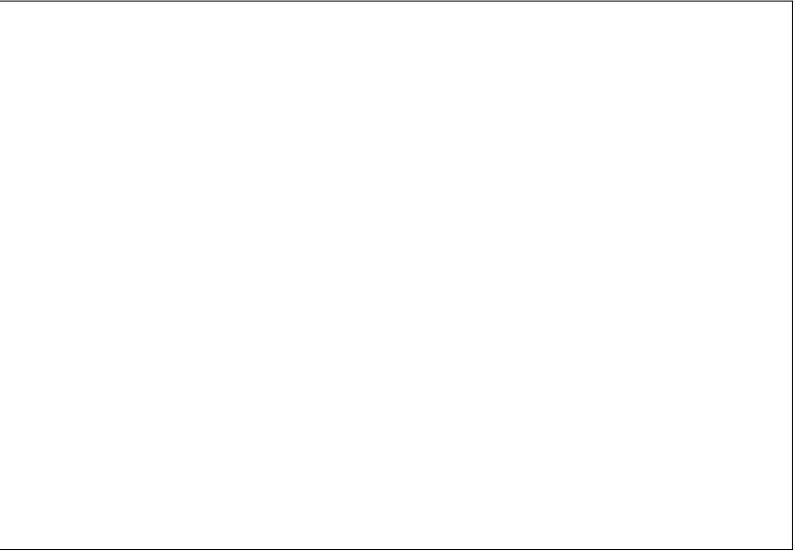
منصوری می‌افزاید: چند قطعه زمین کشاورزی داشتیم که در آن‌ها گندم، جو و سیب زمینی می‌کاشتیم. زمین هایمان سهیمه آب داشتند و از همینجا به فکرمان رسید با توجه به بازار خوب ماهی قزل آلا با استفاده از سهمیه آب در کنار زمین‌های کشاورزی استخر پرورش ماهی ایجاد کنیم. وی خاطر نشان می‌کند: برای ساخت استخر و تأمین تجهیزات آن حدود ۴۰ میلیون تومان هزینه کردیم. برای خرید ماهی نیز ۳۰ میلیون تومان از بسج سازندگی تسهیلات گرفتیم و ۱۵ هزار قطعه بچه ماهی قزل آلای ۱۰ گرمی خریدیم.

او ادامه می‌دهد: دوره پرورش ماهی ۶ ماه به طول می‌انجامد. هر کیلو ماهی را بین ۱۳ تا ۱۶ هزار تومان به فروش می‌رسانیم و مشتری‌های ما بیشتر از اهالی منطقه آجین و روستای تختی‌آباد در شهرستان اسدآباد هستند، در مواردی نیز ماهی‌ها را به اسدآباد برده و به فروش می‌رسانیم. در حال حاضر استخرهای ما ظرفیت تولید ۵ تن ماهی در هر دوره را دارا هستند. در واقع ارزش محصول تولیدی در پایان هر دوره پرورش رقمی نزدیک به ۸۰ میلیون تومان است که حداقل ۴۰ درصد آن سود خالص است.

ایسن معلم کارآفرین درباره کیفیت محصولات تولیدی، اظهارمی‌کند: در فصل کشاورزی مدام آب

هگمتانه گزارش می‌دهد:

مشاغل خانگی، سرمایه‌ای پنهان

استخر جا به جا و تعویض می‌شود، این اتفاق باعث طراوت، تازگی و افزایش کیفیت ماهی‌ها می‌شود. در فصل‌هایی هم که کشاورزی نداریم از دستگاه هوادهی استفاده می‌کنیم تا اکسیژن لازم به ماهی‌ها برسد. برای تمیز کردن استخر جاروهای مخصوصی طراحی کردیم که به طور کامل استخر را تمیز می‌کند تا آب دچار گندیدگی نشود زیرا اگر آب بگندد ماهی‌ها بوی بدی می‌گیرند.

منصوری با بیان اینکه از کود به دست آمده از ماهی‌ها برای کارهای کشاورزی استفاده می‌کنیم اظهار کرد: کود حاصل از پرورش ماهی از مرغوبترین و مفیدترین کودها برای کشاورزی است و استفاده از آن تأثیر فوق العاده‌ای در برداشت محصول از زمین داشته است.

وی درباره فعالیت فرزندانش در این واحد تولیدی، می‌گوید: آن‌ها تصمیم گرفته اند در کنار حوضچه‌های پرورش ماهی، یک گلخانه نیز تأسیس کنند و این ایده خود آن‌ها بوده است.

*امیدی: حضور زنان در مشاغل خانگی نمونه موفقی از تقویت خودباوری در زنان است
مسئول یکی از کارگاه‌های خیاطی روستایی نیز می‌گوید: چندین سال است که با ایجاد این کارگاه خیاطی توانسته‌ام برای تعدادی از زنان و دختران اشتغال ایجاد کنم.

مریم امیدی بیان می‌کند: با این اقدام و کمک به این افراد و فعالیت در این کارگاه تولیدی توانسته‌ام زمینه تأمین مایحتاج این‌ افراد را فراهم کنم و همچنین کمک بسیار مهمی به بهبود مخارج این خانواده‌ها داشته باشم.

۶۶

پورمجاهد: در اکثر بخش‌های کشاورزی، صنایع دستی، صنایع کوچک و… در روستا می‌توان طرح ارائه کرد ولی این تسهیلات به طرحی در بخش دام، طیور، مرغداری و دامداری به دلیل اشباع تعلق نمی‌گیرد.

وی ادامه می‌دهد: من این‌ کارگاه تولیدی را با سرمایه ۵۰ میلیون تومانی راه‌اندازی کرده‌ام. امیدی می‌گوید: حضور زنان در این کارگاه تولیدی و نقشی که در تأمین مایحتاج و نیازهای خانواده دارند، نمونه موفقی از تقویت خودباوری در زنان و همچنین بیان‌کننده همت عالی این افراد در تحول اقتصادی و تولید کیفی است.

وی بیان می‌کند: از طرفی زنان کارآفرین با همت و پشتکار و علاقه به کار کردن در تأمین هزینه‌های خانوار نقشی اساسی و مهم ایفا می‌کنند

زنان روستایی با دقت و جدیتی که در کار دارند، توانسته‌اند از امکانات محدود در قالب مشاغل خانگی به بازار مصرفی کشورهای دیگر راه پیدا کنند که این موضوع بیان‌کننده وجود ظرفیت‌های بسیار زیاد در بخش مشاغل خانگی است.

*سوسنی: پخت نان محلی باعث اشتغالزایی

امکانات می‌توانند در توسعه اشتغال کار مؤثر واقع شوند، حمایت جدی نمی‌کند.

وی آثار متعددی ارایه کرده اما در انتظار مشتری و قدرت خرید مشتریانی است که کمتر به هنر توجه دارند.

*پورمجاهد: ۵۰ میلیارد تومان سهم اولیه برای اجرای لایحه اشتغال و توسعه روستاها به همدان تخصیص یافت

سرپرست امور روستایی و عشایری استانداری همدان با بیان اینکه ۵۰ میلیارد تومان سهم اولیه برای اجرای لایحه اشتغال و توسعه روستاها به همدان تخصیص یافت می‌گوید:تمامی امکانات از جمله آب، برق، گاز، تلفن، اینترنت و زیرساخت‌ها در روستاها ایجاد شد ولی در حوزه برنامه‌ریزی برای اقتصاد خانوار روستاییان غافل بودیم و شاید به این مورد نپرداختیم.

ظاهر پورمجاهد عنوان کرد: در برخی استان‌ها جرقه‌هایی زده شده که منجر به نتایج مثبت در روستاها شده و باید در روستاهای همدان نیز بازنگری انجام دهیم البته شاید تاکنون به صورت علمی به این بعد نگاه نکردیم و به مطالعات نیز توجه نداشتیم ولی اکنون باید به این امر توجه کرد ضمن اینکه در بخش دهستان و شهرستان نیز نقشه راه را با استفاده از اصلاح نظام اداری در نظر گرفت.

وی با بیان اینکه دستمان از طرح‌های دارای توجیه اقتصادی خالی است، عنوان کرد: هشت میلیارد تومان اعتبار در بانک سینا برای ارائه تسهیلات با سود ۸ درصد وجود دارد اما طرحی برای پرداخت این اعتبار نیست و از سوی دیگر اضافه بر سهمیه طرح‌های متعددی برای صندوق کارآفرینی امید نیز ارسال شده است.

پورمجاهد اعلام کرد: در لایحه اشتغالزایی و توسعه تولید برای روستاییان و عشایر، دولت ۱٫۵ میلیارد دلار معادل ۵ هزار میلیارد تومان را برای استانها تخصیص داده است که این میزان در قالب تسهیلات با نرخ صفر درصد در راستای اشتغال روستایی هزینه می‌شود.

سرپرست امور روستایی و عشایری استانداری همدان بیان کرد: در اکثر بخش‌های کشاورزی، صنایع دستی، صنایع کوچک و غیره در سطح روستا می‌توان طرح ارائه کرد ولی این تسهیلات به طرحی در بخش دام، طیور، مرغداری و دامداری به دلیل اشباع تعلق نمی‌گیرد.

*کلید پایانی
در پایان باید گفت با توجه به اهمیت و جایگاهی که روستاها در درآمد روستاییان از طریق کسب و کارهایی مانند مشاغل خانگی دارد باید برنامه‌ریزی مطلوبی برای این مناطق فراهم شود. ایجاد فرصت‌های شغلی جدید درمناطق روستایی استان از اهمیت دو چندان برخوردار است. زیرا علاوه بر آمار بالای بیکاری در روستاها، استان با معضل مهاجرت روستاییان به شهرها مواجه است که این امر خود پیامدهای منفی زیادی در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و امنیت دارد.

بانوان روستایی شده

یک تولیدکننده نان محلی در روستای خاکو نیز می‌گوید: آنچه مشتریان را جذب می‌کند طعم، رنگ، عطر و بو، طرح و ایده متفاوت است که ما سعی کرده ایم همه این موارد را به کار بگیریم. به عنوان مثال در تهیه نان از طعم‌های مختلف مانند زیره و سیاه دانه استفاده می‌کنیم.

خانم سوسنی با بیان اینکه چندین نفر از بانوان روستا در خانه‌های خود نان درست می‌کنند و آن را در روستا و شهر عرضه می‌کنند گفت: هدف ما سلامت جامعه است و در این راه همه تلاش خود را برای مؤثر بودن انجام می‌دهیم.

وی با اشاره به اینکه پخت نان محلی باعث اشتغالزایی بانوان روستایی شده است اظهار کرد: این اقدام به اقتصاد خانواده نیز کمک بسیاری کرده است. سوسنی با بیان اینکه از گذشته بانوان اقدام به پخت نان برای مصرف خانواده می‌کرده اند گفت: پخت نان علاوه بر آنکه به گردشگری روستا کمک می‌کند باعث می‌شود که غذای سالم نیز در جامعه گسترش یابد.

مشاغل خانگی قطعاً یکی از ظرفیت‌های مهم در اقتصاد هستند که اگر حتی بخشی از خانواده‌ها به آن توجه کنند تأثیر مهمی بر کاهش نرخ بیکاری خواهد گذاشت.

*ببی پور: مسؤولان باید از طریق ارایه مشوق‌های مالی و غیرمالی نسل جوان علاقه‌مند را حمایت کنند

یکی از دختران اهل روستای خاکو می‌گوید: مسؤولان شهری باید از طریق ارایه مشوق‌های مالی و غیرمالی نسل جوان علاقه‌مند را حمایت کنند تا بستر اشتغال بیشتری فراهم آید.

زینب نبی پور بیان کرد: هشت سال است که در زمینه هنری فعالیت دارد. او در خانه خود به این کار می‌پردازد؛ اما نداشتن یک حامی مالی یا نهادی که بتواند تداوم کار وی را تضمین کند، او را در ادامه کار مردد کرده است. وی می‌گوید: صدها دختر جوان مثل من وجود دارند که با کمی حمایت مالی می‌توانند علاوه بر آن‌که سربرار جامعه نباشند، با توسعه و بسط فعالیت‌های خود اقتصاد خلاق را عمومی کنند.

زهر ا امیدی نیز که در زمینه تولید زیورآلات و کارهای هنری فعالیت می‌کند می‌افزاید: ما در بخش صنایع‌دستی مظلوم واقع شده‌ایم. همه کارها در درون خانه انجام می‌گیرد و بدون داشتن یک حوزه نمایشگاهی و تبلیغاتی نمی‌توانیم آثار خود را عرضه کنیم.

او می‌گوید: دولت مرتب شعار کارآفرینی و اشتغال را می‌دهد اما از کسانی که بدون داشتن هیچ‌گونه